

Borgmesterens gård er blevet fritidslandbrug

Mogens Haugaard tog et for mange landmænd og gårdejere – et utraditionelt og følelsesmæssigt skridt, da han valgte at nedrive bygninger på den fædrene gård

LUND: Mogens Haugaard har boet på sin slægts gård, siden han var tre år gammel. Haugaard ligger på en af de yderste jorde i Stevns Kommune mod Faxø Kommune. Fra terrassen ved den store græsplæne bag stuehuset af kridtsten er der en stor slæt udsigt ud over Faxø Bugt.

Gården i Lund har været og er både bolig og arbejdsplads. Sådan har det været i familien Haugaard gennem seks slægtsled. Og sådan er det faktisk stadig.

Nu skriver vi 2014. Der er sket meget med landbruget, siden Elverkongen og Klintekongen var børn på Stevns.

Hvor en familie før hen var fuldtidsbeskæftiget med sin jord og sine dyr, er det nu nærmest

● fakta

Der var fuldt hus på Landbocenteret i Rønnede, da Mogens Haugaard på et aftenmøde, fortalte om sin beslutning og sin proces med at rive noget af sin gård ned.

"Det var tydeligt, at mange går med de samme tanker", forklarer Mogens Haugaard, der på mødet opfordrede til hørerne til ikke at være så bange for at tage beslutningen:

"Hvis vi vil bevare og forskønne vores landbodistrikter, så kræver det noget af os alle".

blevet en undtagelse. Sådan er det også for Mogens Haugaard, der blev borgmester i Stevns Kommune ved årsskiftet.

Følelsesmæssig tung beslutning

Derfor måtte Mogens Haugaard

tænke nyt.

"Produktionen var for lille, og som følge deraf også indtjeningen. Jeg har ikke haft grise siden 2008, og jeg var også for alvor gået ind i politik siden 2002 – og der af mange opgaver. Derfor måtte jeg sadle om og gøre noget, der – måske – er ganske usædvanligt og utraditionelt for landbofamilier og gårde," fortæller Mogens Haugaard.

Den store beslutning om at gøre gården mere moderne og mindre i produktionsøjemed, var en stor følelsesmæssig beslutning; traditioner, arv, miljø – og nok en anelse konservatisme, var følelser der meldte sig, en beslutning, som mange gårdejere og landmænd muligvis kan nikke genkendende til.

Produktion i dag

Haugaard har 75 Hereford, heraf 11 tyrekalve. Det er den maksimale kapacitet, som gården kan rumme.

"Dyrene er ca. 15 måneder, når de bliver slagtet. Og dyr, der har haft det godt, smager bedre. Forår, sommer og først på efteråret går de på Højstrup-ene. Det har de gjort siden midt i 1990'erne. Det er skøn natur, dyrene kan altid finde læ og så ligger det forholdsvis tæt på ejendommen", fortæller Mogens Haugaard.

Der bliver kigget til dyrene hver dag, for Mogens' far, Kristian Haugaard, cykler fra Rødving og ud til engene hver dag ved 7-tiden om morgnen. Kørene kender både ham og Mogens, og de kan frit bevæge sig mellem dyrene; faktisk kommer kørene, når Kristian eller Mogens kalder på dem.

Nye tider

For at modernisere gården skulle der finde en stor nedrivning sted og bygges en ny stald til kørene.

Ideen med at rive mange af de gamle bygninger med hestestald, svinestald og lade modnedes hos Mogens Haugaard i omkring 14 dage. 1600 kvadratmeter bygget sidst i 1860'erne skulle jævnes med jorden. Det var lidt af en mundfuld.

"Jeg talte med min far om det og han sagde 'du gør som du vil,' fortæller Mogens, der var en anelse nervøs ved at skulle ringe til sin far og forelægge ham ideen.

"Det er tidens gang – der skal ske noget i tilværelsen, og det er nødvendigt, at der sker forandringer", indskyder Kristian.

Det tog fire dage at nedrive de omkring 150 år gamle bygninger, der er blevet fornyet ad flere omgange.

Forskønnelse

Borgmesteren fortæller, at bygninger hurtigt går i forfald, når de ikke bruges. – Så en sidegevinst ved at tage en stor, utraditionel beslutning er dermed også, at gårdejere kan være med til at forskønne landdistrikterne.

"Så det var nødvendigt med beslutningen, hvis man vil bevare sin ejendom og have job ved siden af. Så nu er gården mere blevet et husmandssted el-



Tre generationer på Haugaard: Kristian er 85, Mogens er 56 og Andreas er 19 år.

ler fritidslandbrug med stor herlighedsværdi – og med tæt adgang til godt orredvand ved bugten", smiler Mogens Haugaard, der også påpeger, at frem for at vedligeholde nogle bygninger, der ikke længere er i brug, så er der også blevet fri-

gjort tid til andre ting.

Livskvalitet

Ved ikke længere at skulle vedligeholde bygningerne, der stod tomme, har borgmesteren kunnet få frigjort noget tid – og dog stadig have dyr og landbrug.

"Dyrene er min hobby og der er utrolig meget livskvalitet i det. At arbejde med dyr har altid fascineret mig – og jeg er meget optaget af dyrevelfærd. Jeg har behov for at mærke landbruget og fysisk aktivitet, så kombinationen med gården og arbejdet på rådhuset passer mig rigtig fint. Og jeg har hjælp på gården, så jeg kan passe borgmesterjobbet. Jobbet på rådhuset – trods skæve arbejdstider og møder er i mere faste rammer end det er, at være i landbruget. Der holder man fri, når der er tid til det og arbejder, når arbejdet er der," forklarer Mogens Haugaard, der har ejet Haugaard siden 1991.

Økonomi

Alt i alt har det kostet Mogens Haugaard ca. 1,7 mio. kr. at nedrive, ombygge og forny Haugaard med sine 90 hektar jord, hvor noget af jorden er købt op fra to andre gårde. Feks. indeholder fornyelsen på Haugaard også et havebassin på den gamle gårdsplads.

"Jeg forventer med Hereford produktionen og de øvrige aktiviteter, at hente investeringen ind på 10 år", forklarer borgmesteren, der nu – med egne ord – bor mere på en lystgård end på en egentlig landbrugsejendom.

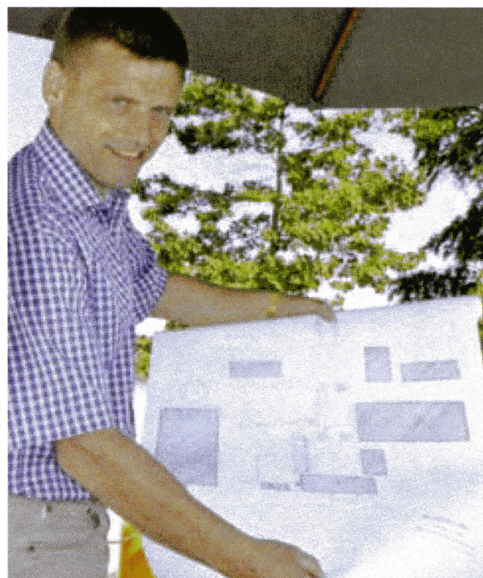
"Som landmand skal du have et job ved siden af, hvis du sætter på dyrevelfærd. Og Haugaard bliver aldrig en gård, du kan leve af", konstaterer borgmesteren.

Næste generation

Mogens Haugaard har tre sønner. Den yngste Andreas på 19 år, er ikke afvisende over for om han vil bosætte sig på gården en gang ud i fremtiden.

"Det har jeg tænkt meget over, og det kan godt være – Jeppe og hans kæreste (Mogens' søn på 22, red.), kunne måske også godt tænke sig det", siger Andreas, ved interviewet, hvor tre generationer Haugaard er samlet.

Så dermed er håb for en syvende generation på Haugaard, der nu er blevet moderniseret så en familie anno 2014 med udejob også kan bo på gården.



Mogens Haugaard med oversigten over den nye Haugaard. (Foto: Charlotte Skøtt)



Mogens Haugaard i den nye stald.



Luftfoto af den gamle gård. De afmærkede bygninger er nu revnet ned (Privatfoto)